

Uzasadnienie do projektu budżetu na rok 2011

Na wstępie należy zaznaczyć, że przedłożony projekt budżetu na rok 2011 został opracowany na podstawie przepisów obecnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych z roku 2009 r. Ustawa po raz pierwszy od roku 2011 wprowadza ograniczenia, gdzie planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększanych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Jak co roku przedłożony projekt budżetu uważa się za trudny. Tak samo możemy powiedzieć o roku 2011, tym bardziej, że gmina w 2010 roku realizowała wiele zadań inwestycyjnych pokrytych kredytami i pożyczkami, które od 2011 roku musi zacząć spłacać. Z tego też powodu muszą zostać ograniczone wydatki bieżące, co pozwoli na częściową spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek. W nowym roku jak wiemy, wszyscy będziemy ponosili wyższy podatek VAT (8%; 23%) co podwyższy koszty we wszystkich dziedzinach. Jak co roku zgodnie z kartą nauczyciela wzrastają wynagrodzenia nauczycieli. Subwencja oświatowa przekazana gminie na rok 2011 wprawdzie pokrywa koszty związane z wynagrodzeniami, ale brakuje środków na bieżące utrzymanie, w tym na remonty, które powinny być i tak wyższe niż zaplanowane, nie mówiąc o inwestycjach, które w całości finansuje gmina ze środków własnych lub zaciąga na nie kredyty. Nasza Gmina już od września 2011 roku będzie miała problem z wydatkami na utrzymanie szkół, szczególnie Szkoły Podstawowej w Wojsce, gdzie prawdopodobnie odejdzie około 50 uczniów, będących wychowankami Zakładu Leczniczo – Wychowawczego dla Dzieci Zgromadzenia Córek Bożej Miłości w Wojsce. Klasy w tej szkole będą wtedy około 11 osobowe. Tym bardziej, że gmina otrzymywała do tej pory subwencję oświatową podwyższoną na ucznia posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności w klasach integracyjnych w tej placówce. W tej placówce obecnie dodatkowo zatrudnieni są nauczyciele wspomagający w minimum 3 etatach. Już w tej chwili borykamy się z wysokimi wydatkami, które właściwie powinny być pokryte subwencją oświatową, a ta jeszcze nam się uszczupli. W całości gmina to odczuje dopiero w 2012 roku. Należy więc zreformować oświatę i to będzie pierwsze ważne zadanie dla nowej władzy.

W roku 2010 rozpoczęliśmy budowę gminnej hali sportowej przy szkole podstawowej w Boruszowicach, na ten cel zaciągnęliśmy kredyt, jednak do 20 stycznia 2011 roku złożymy wniosek o dofinansowanie kosztów z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Można uzyskać dofinansowanie do 33% kosztów kwalifikowanych. Na powyższe zadanie wystąpiono z wnioskiem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na kwotę 471.687 zł. Jednak, tych środków w dochodach majątkowych na razie nie zaplanowano. Zostaną wprowadzone w momencie otrzymania dofinansowania, co pozwoli gminie zmniejszyć wielkość kredytu lub wprowadzić nowe zadania, które nie znalazły się w projekcie budżetu. W roku 2011 gmina zakończy już rozpoczętą budowę kanalizacji sanitarnej gminy w sołectwie Tworóg i rozpocznie w sołectwie Brynek w ramach Programu RPO „Ochrona dorzecza Małej Panwi i Liswarty”. Dalszą budowę kanalizacji sanitarnej w Brynku przewiduje się na lata następne. W roku 2011 zaplanowano termomodernizację przedszkola w Tworogu, w 75% koszty kwalifikowane będą pokryte środkami z UE – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W stosunku do 2010 roku zostały okrojone środki na bieżące utrzymanie dróg a środki na ten cel powinny co roku być wyższe. Obniżono również kwotę na transport lokalny dla MZKP o 300.000 zł w stosunku do przedstawionego zapotrzebowania. Problem jest o tyle poważny, że obniżając środki należy przystąpić do racjonalizacji kursów niektórych linii autobusowych. Jednak musi to być uzgodnione z Gminą Tarnowskie Góry i Krupski Młyn. W przypadku,

gdy gminy nie dojdą do porozumienia w tym zakresie, trudno będzie znaleźć te środki, chyba że na koniec 2010 roku gmina będzie posiadała wyższe wolne środki, lub zaciągnie większe kredyty, ale to pociągnie za sobą problemy na następne lata. Budynki będące w zasobie komunalnym, również potrzebują środków na generalne remonty, w pierwszej kolejności na remonty dachów. W roku 2010 nie znaleziono środków na ten cel, jak również nie znalazły się środki w projekcie budżetu na 2011. Nie znaleziono również środków na remont dachu budynku Urzędu Gminy, który jest odkładany od paru lat. Na ten cel należałoby przeznaczyć około 700 tys. zł, jak i na dalszą wymianę okien około 150 tys. zł. Na przedmiotowe zadanie wystąpiono z wnioskiem do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jeśli uzyskamy dofinansowanie konieczne będzie przekonstruowanie budżetu. Obniżono w stosunku do 2010 roku dopłatę do oczyszczania ścieków. Co pociągnie za sobą wyższe stawki dla ludności o około 1,30. Jednak jeszcze w tej chwili nie ma dokładnych kalkulacji. W wydatkach budżetu gminy znalazły się wydatki w ramach funduszu sołeckiego. Wszystkie wnioski przekazane przez sołtysów z poszczególnych sołectw zostały ocenione pozytywnie. Są pokazane w tabeli nr 7 do uchwały budżetowej.

Po gruntownej analizie przedkładam projekt budżetu.

Po stronie dochodów założono kwotę 23.165.404,23 w tym: dochody bieżące 18.290.443 zł i dochody majątkowe 4.874.961,23.

Planując dochody przyjęto następujące założenia:

1. Dochody z podatku rolnego i leśnego przeliczano wg maksymalnej stawki ogłoszonej na rok 2011.
2. W dochodach podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych założono stawki przyjęte uchwałami w dniu 18.10.2010. Stawki wzrosły o 2,6% za wyjątkiem stawki związanej za budynki przeznaczone pod działalność gospodarczą, która wzrosła o 6,2% (kwotowo o 1 zł więcej na m²).
3. Dotacje zlecone otrzymane z budżetu państwa na zadania zlecone, na zadania własne oraz na zadania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej przyjęto na podstawie zawiadomienia Wojewody Śląskiego. Należy zaznaczyć, że nie są to kwoty ostateczne, faktyczne kwoty ustalone zostaną po uchwaleniu ustawy budżetowej.
4. Subwencja ogólna została przyjęta na podstawie zawiadomienia Ministra Finansów. W stosunku do roku bieżącego wzrosła o 4,16% przy czym część oświatowa subwencji wzrosła o 4,45% a część wyrównawcza subwencji ogólnej o 3,49%.
5. Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęto w kwocie prognozowanej przez Ministerstwo Finansów. Wysokość jest wyższa o 6,6% od prognozowanej na bieżący rok. Jednak należy zaznaczyć, że kwota ta nie ma charakteru dyrektywnego, a jedynie informacyjno – szacunkowy.
6. Wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego przyjęto w kwocie 285.000 zł. założono dalszą sprzedaż lokali mieszkalnych oraz grunty pod zabudowę. Gmina planuje sprzedaż ponad 1 ha gruntu pod działalność gospodarczą (usługi) – kwota wyjściowa około 500 tys. zł. Kwoty tej jednak nie wprowadzono do projektu budżetu, ponieważ odbyły się już 2 przetargi i gruntu nie udało się sprzedać. Jednak w przypadku gdyby się udało sprzedać ten grunt a przez to osiągnąć wyższe dochody majątkowe, można wprowadzić nowe zadania inwestycyjne, które nie znalazły pokrycia w projekcie na 2011 rok.
7. Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych wprowadzono według obowiązujących stawek oraz na podstawie zawartych umów.
8. Założono dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań inwestycyjnych gminy w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg

Lokalnych w wysokości 50% kosztów zadania pn.: „Przebudowa ulicy Polnej w Sołectwie Tworóg” (tj. 234.761 zł). na to samo zadanie zaplanowano dotację z tytułu pomocy finansowej ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach w kwocie 5.000 zł, zostało podpisane porozumienie.

9. Założono dofinansowanie ze środków UE na budowę kanalizacji sanitarnej w wysokości 4.281.285,12 przy czym z Programu PRO – Działanie 5.1 (Ochrona dorzecza Małej Panwi i Liswarty) – kwotę 1.862.379,52 oraz z Programu PROW (budowa kanalizacji sanitarnej w Sołectwie Koty) – kwotę 2.418.905,60. Przy czym dofinansowanie z PROW będzie niższe, po przeprowadzonym przetargu. Jednak w obecnej chwili jest podpisana umowa pożyczki z BGK na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE, która może być analizowana po zatwierdzeniu dofinansowania przez Urząd Marszałkowski. To będzie również miało wpływ na zmniejszenie spłaty długu w 2011 roku.
10. Założono również dofinansowanie ze środków UE na zadanie pn.: „Termomodernizacja przedszkola w Tworogu” w wysokości 64.915,11 (75% kosztów kwalifikowanych).
11. Założono zwrot podatku VAT poniesionego w 2011 roku z związku z budową kanalizacji sanitarnej. Gmina ma prawo odliczenia podatku VAT gdyż wybudowany środek trwały przekazuje aportem lub w dzierżawę ZUK Spółce z o.o. ze 100% udziałem gminy.
12. Założono również dofinansowanie ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na „Aktywizację bezrobotnych” kwotę 237.430 zł oraz na to zadanie środki z budżetu państwa w wysokości 12.570 zł.
13. Założono dofinansowanie ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na projekt „ Drzwi otwarte „ kwotę 170.744 zł oraz środki z budżetu państwa w wysokości 28.436 zł

Wydatki ustalono na kwotę 22.200.240,63 zł z tego: wydatki bieżące 17.615.369,24 zł i wydatki majątkowe 4.584.871,39 zł.

1. Zaplanowano dalszą budowę kanalizacji sanitarnej w Sołectwie Tworóg i Brynek, zadanie sfinansowane w części środkami UE – opisane wyżej. Koszt zadania 2.913.589,75 zł.
2. Na oświatę i edukację (Dział 801 i 854) zaplanowano 9.679.837 zł co stanowi 43,6% wydatków budżetu gminy. W wydatkach na wynagrodzenia założono 7% podwyżki dla nauczycieli od września 2011 roku. Natomiast dla pozostałych pracowników wynagrodzenie założono na poziomie 2010 roku. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią 66,4% (6.422.665 zł) wydatków ogółem, a 74,1% wydatków bieżących na oświatę i edukację. W wydatkach bieżących zaplanowano środki na remonty w placówkach oświatowych na kwotę 34.812 zł. Placówki złożyły większe zapotrzebowanie, jednak ograniczone środki uniemożliwiły zaplanowanie wszystkich zadań. Z zadań inwestycyjnych zaplanowano dalszy etap budowy hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Boruszowicach (900.000 zł) oraz termomodernizację Przedszkola w Tworogu (110.000 zł).
3. Środki na lokalny transport zbiorowy zaplanowano w kwocie 840.562 o 300.000 zł mniej według złożonego wniosku przez MZKP.
4. W wydatkach na drogi zaplanowano środki na bieżące utrzymanie dróg (tj. na oznakowanie, zimowe utrzymanie dróg, remonty metodą szutrowo – grysową oraz asfaltobitumiczną) na kwotę 225.856,40 zł o wiele za mało na potrzeby remontowe. Przewidziano przebudowę ulicy Polnej w Tworogu, którą planuje się dofinansować

środkami budżetu państwa w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Oraz Środkami pomocy finansowej otrzymanej od Starostwa Powiatowego w tarnowskich Górach.

5. Zaplanowano rozbudowę cmentarza komunalnego w Tworogu. Do końca listopada zostanie przedstawiony projekt oraz faktyczne koszty tego zadania, które mogą się zmienić w stosunku do wstępnych wyliczeń.
6. Wynagrodzenia dla pracowników samorządowych zaplanowano na poziomie 2010 roku przy nie zmienionej liczbie etatów.
7. Wprowadzono dotację podmiotową dla instytucji kultury, która została obniżona w stosunku do złożonych wniosków. W projektach planów finansowych zmniejszono wydatki na imprezy kulturalne (GOK), zakup książek (Biblioteka), które są załącznikami w materiałach informacyjnych.
8. Na zadanie w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu założono dotację przeznaczoną do realizacji tych zadań Stowarzyszeniom i innym podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.
9. Dotacje celowe założono również do innych podmiotów zaliczanych zarówno do sektora finansów publicznych jak i spoza sektora. Wysokość środków oraz rodzaj i cel zadania obrazuje załącznik nr 1 do projektu uchwały budżetowej.
10. Dopłata do oczyszczania ścieków została obniżona w stosunku do 2010 roku i wynosi na rok 2011 – 250.000 zł brutto przy planowanej podwyżce podatku VAT.
11. Zaplanowano środki na wykonanie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” dla gminy Tworóg na kwotę 50.000 zł.
12. Wydatki na zadania zlecone oraz na zadania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej zaplanowano w tej samej wysokości co dochody. Obrazuje to tabela nr 4 i 5 do projektu uchwały budżetowej. Zadania zlecone związane są z zadaniami w zakresie ewidencji ludności i dowodów osobistych, USC, prowadzenia stanu przedsiębiorców wpisywanych w ewidencji działalności gospodarczej, prowadzenia i aktualizowania ewidencji wyborców oraz w zakresie pomocy społecznej. Natomiast zadania powierzone przez administrację rządową związane są z opieką nad grobami wojennymi

Reasumując po stronie dochodów założono wpływy w wysokości 23.165.404,23 zł a niezbędnych wydatków na kwotę 22.200.240,63 zł. wysokość spłat kredytów na kwotę 736.953 zł a pożyczek na kwotę 2.738.905,60 zł łącznie: 3.475.858,60 zł według zawartych umów. Ponadto założono zaciągnięcie kredytów na kwotę 2.310.695 zł przeznaczonych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów. Przedłożony materiał stanowi temat do dyskusji dla Rady Gminy.